

שער הכוונות דרוש א' דחנוכה - דף ק"ח ע"ג

בברכת שים שלום. כי שם נתבאר יחוד זה על מתכונתו ועיין שם. ועניינו בקיצור הוא כי שלשה בחי' של יחוד יש לזו"ן. א' הוא בבחי' יהו"ה אהי"ה ומספרו מ"ז. הב' הוא בבחי' יהו"ה אלהי"ם ומספרו יב"ק. הג' הוא בבחי' יהו"ה אדני ומספרו צ"א. ולפעמים מתייחדים בבחי' א' ולפעמים בשתיים ולפעמים בשלשתם ואז הוא היחוד הגמור, ואז הנוק' נקרא נ"ר כמספר ו' שמות הנו'. והנה בברכה הא' שהיא להדליק נר חנוכה נרמזו שלשתם. ובברכה ב' שהיא שעשה נסים, נרמזה הב'. ובברכה הג' שהיא שהחיינו נרמזה התחנתוה מכולם.

וזהו מה שמצאתי בקונטרס אחר כי ההוי"ה הא' שעם אהי"ה תהיה במילוי יודין דע"ב וההוי"ה הב' שעם אלהי"ם היא דס"ג וההוי"ה הג' שעם אדני היא הוי"ה דמ"ה וג' הויות אלו עצמם הם שתכוין במילת להדליק שהיא בגי' ע"ב ס"ג מ"ה של להדליק. ומן האהי"ה שבחיבור ההוי"ה דע"ב דיודין, גם הוא יהיה במילוי יודין שהוא קס"א ועם ההוי"ה עצמה שהיא ע"ב יהיו שניהם בגי' רג"ל, לרמז כי גם חנוכה נקרא רג"ל מכלל המועדים כנו' בכתיבת יד בהקדמת התיקונים:

ואמנם בקונטרס אדם אחר מצאתי כי ברוך אתה יהו"ה יכוין שזו ההוי"ה היא דע"ב דיודין ותכוין לחבר עמו גם אהי"ה דיודין ושניהם בגימט' רג"ל, וז"ס עד שתכלה רגל מן השוק. ובברכת שעשה נסים יכוין באותה הוי"ה למילוי ס"ג ויחבר עמו שם אלהי"ם, ולכן גם ההוי"ה דס"ג יכוין שהוא בניקוד אלהי"ם. ובברכת שהחיינו יכוין באותה הוי"ה שהוא במילוי מ"ה דאלפין ויחבר עמה שם אדני:

ונחזור לברכה ראשונה כמו שאמרנו כי בתחילה תכוין במילת להדליק שהוא בגי' ג' הויות ע"ב ס"ג מ"ה. ותכוין להמשיך ג' הויות האלו ע"י הדלקה זו (יר"א) אל הנוקבא הנקרא הוי"ה דב"ן. ובמילת נר תכוין שע"י המשכה זו תשתלם

חנוכה סדר הדלקת הנרות היה נוהג

כנוסח הכתוב בבית יוסף ז"ל על הטורים וגם בספר שולחן ערוך. והוא כי בלילה הא' ידליק הנר שבצד ימינו שהוא היותר רחוק מן הפתח מכל ז' נרות. ובלילה ב' ידליק נר הב' לו שהוא יותר סמוך אל הפתח יותר מן הא', ואח"כ יפנה אל ימין וידליק הנר הא'. וכעד"ז כל שאר הלילות עד שנמצא כי בלילה האחרונה מדליק הנר שבצד שמאלו שהוא הנר היותר קרוב וסמוך אל הפתח. ומתחיל בו ונפנה לצד ימינו הקרוב קרוב קודם. ונמצא כי הנר הא' מכולם שהוא בצד ימין המדליק נדלק אחרון בלילה אחרונה. **ואמנם** נבאר תחילה ענין קדושת הימים האלו ואח"כ נבאר ענין ברכות נר של חנוכה. והנה כמו שנתבאר שבשבתות ויו"ט ור"ח יש בהם תוספת קדושה על ימי החול. גם בחנוכה ופורים יש בהם תוספת קדושה יותר מימי החול. אמנם אין מדריגתם שווה למדריגת השבתות ויו"ט ור"ח. והנה הם נתבארו כל אחד במקומו. אבל ענין חנוכה ופורים הוא באופן אחר כי תרוייהו (יעו"ר) אינן בהוד. ואעפ"י שבתפלת שחרית בחול ביארנו דיעקב בנצח ומלכות בהוד וכפ"ז החול הוא קדוש יותר מחנוכה ופורים אשר תרוייהו אינן בהוד. אבל הענין הוא על דרך שביארנו בדרוש ר"ח בענין הי"ט כי הנוק' יש לה אז תוספות קדושה לפי שאז מקבלת הארותיה ע"י עצמה שלא ע"י בעלה וכן הוא כאן כי הנה בחול יעקב יונק הארתו וחלק הארה שלה מן הנצח ומן ההוד. ואח"כ נתן לה הארתה ונמשך מן ההוד על ידו. אבל עתה בחנוכה ופורים היא יונקת חלק הארותיה מן ההוד ע"י עצמה שלא ע"י בעלה, ואינה טפילה אליו כימי החול. והנה ענין זה הוא תוספת קדושה אליה בזמנים אלו יותר מבחול:

ואמנם ענין כוונת ברכות הדלקת הנר הם סובבים על יחוד א' עליון ושלים הנקרא נר כמבואר • אצלינו בתפילת שחרית דחול

ספר פרי עין חיים - דף ק"ט ע"א

של שבת ונר חנוכה, נר שבת קודם, שיותר טוב להעלותה עד למעלה, עד כל ה'י, ולא נר חנוכה שהוא למטה, אף שהאור בא לה מכל ה'י:

וגם לכך ראוי להדליק ערב שבת, נר חנוכה קודם שידליק נר שבת, כי ראוי להעלותה מעט מעט ממטה למעלה ממדרגה למדרגה. אבל אם הדליק של שבת קודם, שכבר עלתה למעלה עד הראש, איך ידליק של חנוכה, ויחזור להורידה למטה בנה"ח:

ודע כי אנו מדליקין אותה עם שקיעת החמה, כי אז היא מדת לילה, והיא יורדת למטה, אל הבריאה וליצירה ולעשיה, לתת טרף לביתה וחק לנערותיה. ואז אנו ממשיכין לה אותן האורות שהיו לה למעלה. ולפי שעיקר המשכה היא מאותו האור הנמשך אליה מן הראש, שהוא הו"ה אה"ה, כי כשהם מלאים ביו"ד הם גי' רגלן, ואין האור הזה יכול להמשיך אליה אלא זמן מועט, לכן גם מצות הדלקה אינה אלא זמן מועט. וזהו עד שתכלה רגל מן השוק, כי השוק הם העולמות התחתונים, עד שתכלה אותו רשימו מן האור (הארה, עיקר האור נשאר באצ"י), שנמשך אחריה למטה עד מקומה (בבי"ע). לכן מפני שלא כל האור יורד לבי"ע) הדלקה עושה מצוה, ולא ההנחה. כי אין אנו מעלין אותה ממקומה כלל (דהיינו מגובה נה"י לכתר דז"א), אלא שאנו ממשיכין לה אור מלמעלה (כתר דז"א) אל מקומה לבד (נה"י דז"א), היינו ההדלקה. ולכן אסור להשתמש לאורה, כי כדי להיות [הארת] אור הקודש העליון יורד עד למטה, אשר שם מקומה במקום אשר מצוים שם החיצונים, ואנו חוששין שלא יתאחזו באור העליון, ולכן אין להנות מן האור:

צמח מכאן כי בשבת יכול להנות מנר של שבת, כי שם אין החיצונים כנוצר בנר של חנוכה:

פ"י חנוכה הוא חנ"ה כ"ו, והוא שיונקת המלכות מאימא עלאה

פרק ד' סוד שמונת ימי חנוכה, איהי מקבלת אור ההוד בעצמו, שלא ע"י ז"א, כי בחול יעקב בנצח ורחל בהוד, וביען אשר לא תיקן ההוד, בענין והודי נהפך עלי למשחית. והנצח נתקן, בענין וגם נצח ישראל לא ישקר. לכן מקבלת איהי אור מן ההוד על ידו דרך הנצח. אבל מתתיהו בן יוחנן כ"ג, תיקן ההוד באלו הח' ימים לבד. לכן מקבלת איהי אור מן ההוד עצמו על ידה, ושלא על ידו, לכן אנו אומרים על הנסים בברכת מודים, שהוא כנגד ההוד:

מהחברים היא נצח, שהוא ענף החכמה, סוד שמן משחת קודש, ולכן היה הנס בשמן, וע"י כהן.

ודע, כי יש בה ג' יחודים (ע"י שעה"כ על "שים שלום"), א' נגד נה"י, כי עד שם מגיע קומתה לבד, ובוה היחוד הוא הו"ה אדנ"י. ולפעמים הוא נגד החזה, ואז הוא הו"ה אלה"ם. ולפעמים הוא שוה עד הכתר שלו, ואז הוא הו"ה אה"ה, וג' יחודים אלו, גי' נר.

[בפע"ח, קטע זה מובא לאחר הקטע בסוגריים עגולות: והנה בחנוכה היא נגד נה"י לבד, ואנו ממשיכין לה אור מג' יחודים אלו עליונים, לעשות אותה נר.] (עיקר כוונת נר חנוכה הוא, להוריד הארה למטה באלו הימים, כאלו היה הזווג עם בעלה פב"פ, שוה לו עד הכתר ברמ"ח אברים, הרי רמ"ח וב' דרועין, גי' נר. ושם הו"ה בזווג זה, הוא י"א ה"ה ו"י ה"ה - מתוקן עפ"י כת"ם). והנה בחנוכה, זו היה כוונת ההדלקה, שיוכין האדם כשמוריד ידו להדליק, כי היא למעלה מג' טפחים, שהוא כנגד נה"י, שהם ג' טפחים, ולמטה מ' טפחים, שאינו עולה עד הראש, ואנו ממשיכין לה • אור מן הראש. לכן אם הניח אותה בתוך י' יצא, כי כל זה נקרא מקומה, כיון שהיא נוטלת אור מן כל י'. אבל למעלה מ' אין להניח. וביום השבת, היא עולה עד הכתר שלו, ואז מקומה ממש בכל ה'י, ואז היא נקראת נר שבת שלימה. ולכן אם לא השיגה ידו, לקנות שמן לנר

עפ"י שעה"כ ק"ח רע"ד ופע"ח ק"ט סע"א. שע"ר ח"ב ש' קנ"ג

שעה"כ מפנה אותנו לתיבות שים שלום, על מנת ללמוד את פרטי יחוד נ"ר. משם משמע שמדובר על ג' יחודים הנעשים ב"ב פרצופים פרטים של ז"א. לאחר מכן, יש הורדת הטיפה ליעו"ר (ביום חול), ושם נעשה יחוד נוסף. לאחר מכן הורדת שפע עד לראש הבריאה. כנ"ל בכתר/חב"ד/ז"ת. מכאן נלמד לחנוכה, יש שני שלבים: א. יחוד נ"ר בז"א. ב. לאחר מכן בחלק מהמקומות נכוון בהמשכה לנוק' שהיא שם ב"ן. ההמשכה לנוק' מתאפשרת רק כשהנוק' בגובה ההמשכה מז"א (כתר/חב"ד/ז"ת).

כאשר נוק' דז"א בגובה מלא עם ז"א

ז"א - יחוד נ"ר שלם (על פי שים שלום)			
גובה ז"א (היינו י"ב פר' בעובי)	כתר היינו חב"ד	חב"ד חג"ת	ז"ת נה"י
י"ב פרצופים פרטים דז"א המתיחדים	עתיק ונוק' א"א ונוק'	או"א עילאין ישסו"ת	זו"ן יעו"ר
שמות היחודים (פשוטים)	הוי"ה אקי"ה	הוי"ה אלקים	הוי"ה אדנו"ת

אח"כ המשכת שפע מיוחד נר לנוק' להדליק: ע"ב [קס"א] להדליק: ס"ג [אלקים] להדליק: מ"ה [אדני] לב"ן (ב"ן) שכנגדו (בסיום תיבת להדליק)

נוק' דז"א - מקבלת שפע מיוחד נ"ר (הנוק' נקראת ב"ן)

גובה נוק' (היינו בעובי)	כתר חב"ד	חב"ד חג"ת	ז"ת נה"י
----------------------------	-------------	--------------	-------------

כאשר נוק' דז"א בגובה נה"י של ז"א (רגל מן השוק)

ז"א - בחנוכה נמשיך לנוק' (ב"ן) מג' יחודים, כאילו היא בגובה של ז"א			
גובה ז"א (היינו י"ב פר' בעובי)	כתר היינו חב"ד	חב"ד חג"ת	ז"ת נה"י
י"ב פרצופים פרטים דז"א המתיחדים	עתיק ונוק' א"א ונוק'	או"א עילאין ישסו"ת	זו"ן יעו"ר
שמות היחודים (פשוטים)	הוי"ה אקי"ה	הוי"ה אלקים	הוי"ה אדנו"ת

אח"כ המשכת שפע מיוחד נר לנוק' ע"ב קס"א ס"ג אלקים מ"ה אדני לב"ן (ב"ן, בסיום תיבת הוי"ה של ברכה א')

נוק' דז"א - בגובה נה"י, ומקבלת שפע מג' היחודים כאילו היתה בגובה מלא (הנוק' נקראת ב"ן)	
גובה נוק' (היינו בעובי)	ז"ת נה"י

בחנוכה, יש רק נוק' אחת שהיא בגובה נה"י בלבד של ז"א (כל השאר בגובה מלא עם ז"א), אבל הנוק' מקבלת מג' יחודי הנ"ר כאילו היתה בגובה (היינו בעובי) מלא עם ז"א. זה קורה אך ורק בסוגיא של רגל מן השוק. אח"כ הנוק' יורדת לבי"ע.

בפועל, כוונה זו מתבצעת בסיום תיבת הוי"ה של הברכה הראשונה. שם רואים רק את ההמשכה מהיחוד הראשון (ע"ב קס"א), כאשר השפע של שני היחודים הנוספים כלולים ביחוד הראשון (שהוא בראש, העיקרי).